

Literature

1. Philosophy of Law: Textbook for students. / O.G. Danilyan, O.P. Dzoban, S.I. Maksimov and others. / per row Dr. Philosopher. of sciences, prof. O.G. Daniglian. Kharkiv: Law, 2009. 208 p.
2. Kiselev N.N. Ecological education of workers. Kiev: Science. Dumka, 1988. 56 p.
3. Sidorenko L.I. Philosophy of modern ecology: unity scientific, ethical and philosophical considerations. Electronic resource: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/sidorenko.html>.
4. The Post-Soviet Russian Media: Conflicting Signals. Birgit Beumers, Stephen Hutchings, Natalia Rulyova. Routledge, 26.11.2008. 264 p.
5. Directive 2004/35/CE of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on Environmental Liability with Regard to the Prevention and Remedying of Environmental Damage. Official Journal of the European Union 30.4.2004 <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:143:0056:0075:en:PDF>.
6. ASSOCIATION AGREEMENT between the European Union and its Member States and Ukraine. 29.5.2014 Official EN Journal of the European Union 161/3 https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/november/tradoc_155103.pdf.
7. Law of Ukraine «On Environmental Protection». Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine. 1991. № 41. Art. 546.

УДК 340.12: 314/316 (043.2)

Головко С.Г., к.і.н., доцент,
Мандрика О.П., студент магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВА ІДЕОЛОГІЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Правова ідеологія є складним суспільним явище, своєрідною системою раціонального вираження й обґрунтування значущих у даній історичний момент ціннісних властивостей, якостей, сторін, ознак правової реальності. В юридичній літературі правова ідеологія виступає складовою загальної ідеології, яка не тільки виробляє певне розуміння соціальної дійсності, перспектив її розвитку, а й сприяє утвердженню певного громадянського порядку, пропонує цінності, ідеали, норми права, які визначають Україну як державу та перспективи її розвитку [1]. Така ідеологія формується як процес виявлення теоретичного усвідомлення, координації та узгодження різних суспільних інтересів через досягнення соціального компромісу; обґрунтовує й оцінює існуючі правові відносини та ті, що виникають, законність і правопорядок.

Сутність правової ідеології полягає у тому, що вона є

систематизованою сукупністю правових ідей, принципів, цінностей, ідеалів, теорій, що формуються у суспільстві [2]. Правова ідеологія відображає стан громадянського суспільства та правової системи держави. Події останніх років, які переживає незалежна Україна, залишили свій негативний відбиток на становищі громадянського суспільства, бо через зневіру до влади та політичних сил знизилася активність громадян у громадському житті та у формуванні демократичного суспільства.

За сучасних умов особливого значення набувають такі пріоритети, як забезпечення належних правових та інституціональних підвалин становлення громадянського суспільства, державна підтримка громадських організацій, діяльність яких спрямована на утвердження демократичних цінностей у суспільстві, координація діяльності місцевих органів виконавчої влади щодо співпраці з громадськими організаціями.

Для України проблема співвідношення громадянського суспільства і влади має виключно практичний характер, зумовлений тим, що становлення громадянського суспільства відбувається у доволі напруженому протиборстві з державою, яка має неоднозначну і внутрішньо суперечливу соціально-політичну, ідеологічну й правову конфігурацію.

Ключовим елементом громадянського суспільства є громадська думка, яка виступає як повноцінний соціальний інститут, що покликаний здійснювати контроль над політичною владою і виключати з її боку зловживання та порушення людських прав і свобод. Громадянське суспільство виступає своєрідним посередником між громадянином та державою, тому його розвиток сприяє їхній ефективній взаємодії. Відтак формування громадської думки сприяє формуванню сильного громадянського суспільства, яке здатне ефективно взаємодіяти із державою та забезпечувати її стабільний розвиток.

Серед важливих завдань формування правової демократичної держави і громадянського суспільства в Україні є збереження громадянської злагоди та організація належного виконання та застосування законів. Вирішальна роль у виконанні законів належить самим громадянам, які прагнуть бути громадянами у правовій демократичній державі [3].

Сьогодні в Україні є усі підстави для формування сильного громадянського суспільства. Громадянське суспільство є суб'єктом, дієвою особою політичного процесу, оскільки вимагає встановлення нового типу партнерських відносин. Необхідним також для його розвитку є налагодження ефективних взаємовідносин громадськості з державою. Потрібно забезпечити додаткові можливості для задоволення суспільних інтересів з використанням громадської ініціативи. Роль правової ідеології у процесі становлення громадянського суспільства полягає у забезпеченні останнього ідеями, цінностями, концепціями, принципами, що у сукупності здатне сформувати високий рівень правової культури та

правової свідомості суспільства. Крім того, правова ідеологія сприяє розвитку юридичної практики у державі, діяльності усіх гілок влади та правоохоронних органів. Правова ідеологія відображає рівень сформованості громадянського суспільства, формує почуття поваги до права, правових заборон та уміння виконувати обов'язки.

Для побудови демократичного суспільства потрібно закласти міцний фундамент, яким виступає і правова ідеологія. Саме ідеологія через цінності, ідеї, погляди на право здатна об'єднати населення та бути орієнтиром у складному та тривалому процесі формування законотворчого, цивілізованого громадянського суспільства.

Роль правової ідеології у державі зростає з розвитком суспільства, оскільки правова ідеологія як уособлення права здатна закріпити принципи демократії, рівності та справедливості. Громадянське суспільство є соціальною основою держави, тому ці інститути повинні тісно взаємодіяти і функціонувати для задоволення потреб людини як найвищої соціальної цінності у державі. Цього можна досягти, дотримуючись балансу інтересів між державою та суспільством.

Література

1. Лісовський В.М. Ідеологія в Україні та її роль у формуванні і становленні громадянського суспільства. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Філософія. Соціологія. Політологія.* 2012. Т. 20. Вип. 22 (3). С. 86-92.

2. Толстенко В.Л. Правова ідеологія у структурі правосвідомості: теоретико-методологічні основи аналізу. *Держава і право: зб. наук. праць «Юридичні і політичні науки».* Вип. 41. Київ: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2008. С. 10-18.

3. Бальцій Ю. Громадянське суспільство в Україні в умовах розбудови правової демократичної державності. *Вісник ЦВК.* 2008. № 1 (11). С. 46-49.

УДК 340.14.15 (043.2)

Головко С.Г., к.і.н., доцент,
Парнюк В.О., студент магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Сьогодні на зміну науково-технічному прогресу ХХ ст. приходить інноваційний тип прогресу, з яким пов'язується поступальний розвиток цивілізації. Готовність осмислювати та вирішувати глобальні техногенні, економічні, соціокультурні проблеми притаманна тільки інноваційній